

ΡΕΪΤΣΕΛ ΤΕΪΛΟΡ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΤΙΑ
TIFFANY & CO.

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η ιστορία του στιλ: Tiffany & CO.**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Tiffany & CO.: The story behind the style

Από τις Εκδόσεις Bonnier Books, Λονδίνο 2022

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ρέιτσελ Τέιλορ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Στέλλα Πεκιαρίδου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: Maddox Philpot και Krissy Omandap

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ: Paul Ashman

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Emma Kidd

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Αναστασία Σακελλαρίου

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Αλέξιος Μάστορης

© Studio Press, 2022

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2024

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2024

ISBN 978-618-01-5742-0

Τυπώθηκε στην Κίνα.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr

psychogios.gr

ΡΕΪΤΣΕΛ ΤΕΪΛΟΡ

Η ιστορία του σιλ
TIFFANY & CO.

Μετάφραση: Στέλλα Πεκιαρίδη

TIFFANY & Co.

Ένα έμβλημα της αμερικανικής πολυτέλειας

Η Tiffany & Co. είναι μία από τις πιο διάσημες επωνυμίες στον πλανήτη. Οι μικρές γαλάζιες κοσμηματοθήκες της έχουν γίνει συνώνυμες με τον ρομαντισμό και την πολυτέλεια, ενώ, χάρη στην εκθαμβωτική ερμηνεία της νεαρής Όντρεϊ Χέμππορν, αποτελεί όνομα οικείο. Κι όμως, πέρα από το γαλάζιο, τα διαμάντια και τα προγεύματα, πόσα γνωρίζετε γι' αυτό το έμβλημα της αμερικανικής πολυτέλειας;

Όπως θα ανακαλύψετε, οι απαρχές της επωνυμίας φτάνουν πίσω στον 19ο αιώνα και σε έναν νεαρό τυχοδιώκτη ονόματι Τσαρλς Λιούις Τίφανι. Ήταν μια εποχή που η Αμερική δεν είχε δει σημαντικά κοσμήματα, αλλά, μέσω καίριων συμφωνιών και καλού παλιομοδίτικου μάρκετινγκ, το όραμα του Τίφανι για τη δημιουργία του πρώτου οίκου πολυτελών κοσμημάτων στη χώρα έγινε πραγματικότητα. Η κοσμηματοποιία έμελλε να κατακτήσει τους πλούσιους και διάσημους, με τα πιο εντυπωσιακά κομμάτια να εμφανίζονται τακτικά στο κόκκινο χαλί ως τις μέρες μας. Ωστόσο, οι ριζοσπαστικές απόψεις του ιδρυτή της έστρεψαν την εταιρεία και στην ικανοποίηση της μαζικής αγοράς, επιτρέποντας στον καθέναν να αγοράσει λίγο από το όνειρο.

Η Tiffany & Co. μπορεί να είναι σήμερα μια υπερ-επωνυμία, της οποίας το εμβληματικό γαλάζιο χρώμα καλύπτει διαφημιστικές γιγαντοαφίσες, μπουκάλια αρωμάτων και γυαλιά ηλίου, αλλά, στην ουσία, ο οίκος υπήρξε πρωτοπόρος. Ήταν ο δημιουργός του σύγχρονου μονόπετρου, καινοτόμος όσον αφορά τη χρήση πολύτιμων λίθων και εκδότης του πρώτου ταχυδρομικού καταλόγου παραγγελιών στις ΗΠΑ. Αποτέλεσε εφαλτήριο για σχεδιαστικά ταλέντα, με αποτέλεσμα πολλά εμβληματικά κοσμήματα, όπως η χειροπέδα Bone Cuff και τα παιχνιδιάρικα σε σχήμα καρδιάς λουκέτα Return to Tiffany, και έφερε την επανάσταση στην τέχνη της βιτρίνας. Η ιστορία της Tiffany & Co. είναι κάτι πολύ παραπάνω από τις μικρές γαλάζιες κοσμηματοθήκες της.

ΑΠΕΝΑΝΤΙ: Ένα κατάστημα Tiffany & Co. στο Χονγκ Κονγκ, με εμβληματική γαλάζια βιτρίνα.

Ο Βασιλιάς των Διαμαντιών: Τσαρλς Λιούις Τίφανι

Ο Τσαρλς Λιούις Τίφανι, ο άντρας που έμελλε να κερδίσει το προ-σωνύμιο του «Βασιλιά των Διαμαντιών» της Νέας Υόρκης, δεν καταγόταν από μια μακρά γενιά κοσμηματοποιών. Τα πρώτα χρόνια της ζωής χαρακτηρίζονται από ταπεινότητα, γεγονός που έκανε την αναρρίχηση στην υψηλή κοινωνία ακόμα πιο αστραφτερή.

Ο Τίφανι γεννήθηκε το 1812 από τον Κόμφορτ και την Κλόι Τίφανι, και μεγάλωσε στη μικρή πόλη Κίλινλι του Κονέκτικατ. Η μεγαλύτερη βιομηχανία της πόλης ήταν η παραγωγή προϊόντων από βαμβάκι, και η οικογένεια διέθετε μια εταιρεία μεταποίησης. Ο Τίφανι έλαβε την εκπαίδευσή του στα σχολεία της περιοχής, προτού μπει στην οικογενειακή επιχείρηση βαμβακιού του πατέρα του.

Ο Τίφανι ήταν ανήσυχο πνεύμα. Το 1837 εγκατέλειψε την οικογενειακή επιχείρηση και άρχισε να οραματίζεται πώς θα άφηνε το δικό του αποτύπωμα στις επιχειρήσεις. Έτσι, ένωσε δυνάμεις με έναν φίλο από το σχολείο, τον Τζ. Μπ. Γιανγκ, και οι δυο τους αποφάσισαν να ανοίξουν κατάστημα με χαρτικά στη Νέα Υόρκη. Με ένα δάνειο 1.000 δολαρίων από τον Κόμφορτ Τίφανι, οι φιλόδοξοι εικοσιπεντάχρονοι ταξίδεψαν 250 χιλιόμετρα προς τον νότο. Το κατάστημα, που ονομάστηκε Tiffany & Young, άνοιξε τις πόρτες του στην οδό Μπρόντγουεϊ 259 την ίδια χρονιά και την πρώτη μέρα της λειτουργίας του έκανε ταμείο 4,98 δολάρια.

Το Tiffany & Young σύντομα άρχισε να επεκτείνεται, πουλώντας επιπλέον γυαλικά, μαχαιροπίρουνα, πορσελάνες, ρολόγια και κοσμή-

ΑΠΕΝΑΝΤΙ: Ο ιδρυτής της εταιρείας Tiffany & Co. Τσαρλς Λιούις Τίφανι, φωτογραφημένος από τον Τζέι Τάρμποξ Μπιλς το 1902.

ματα, και η φήμη του ως προμηθευτή αντικειμένων υψηλής αισθητικής άρχισε να εξαπλώνεται. Το 1841, η επιχείρηση μεγάλωσε με την προσθήκη ενός τρίτου συνεταιίρου, του Τζ. Α. Έλις, και μετονομάστηκε σε Tiffany, Young & Ellis. Οι τρεις συνεταιίροι διπλασίασαν το μέγεθος του καταστήματος με την ενοικίαση του παρακείμενου κτιρίου, ενώ έδιναν όλο και περισσότερο σημασία στην ποιότητα των προϊόντων, με τον Γιανγκ να κάνει ταξίδια στην Ευρώπη προκειμένου να διαλέξει αγγλικά και ιταλικά κοσμήματα για το εμπόρευμα.

Στην ουσία, κάποια πολιτικά γεγονότα στην Ευρώπη οδήγησαν σε αυτή την ιστορία επιτυχίας για τα αμερικανικά είδη πολυτελείας. Το 1848, το κατεστημένο κλονιζόταν, καθώς ρεπουμπλικάνοι επαναστάτες επιδίωκαν να ανατρέψουν ευρωπαϊκές μοναρχίες και να σφετεριστούν τη δύναμη και τον πλούτο των αριστοκρατών. Ήταν μια κοινωνική εξέγερση, γνωστή ως η Άνοιξη των Εθνών. Περισσότερες από πενήντα χώρες επλήγησαν από αυτήν, μα καμιά τους όσο η Γαλλία, όπου η μοναρχία κατέρρευσε και αντικαταστάθηκε με δημοκρατία. Ο διάσπαρτος πανικός και η αναταραχή είχαν αντίκτυπο στην τιμή των δια-

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ

ΣΕΛΙΔΑ: Μια απεικόνιση από άμαξες με όλογα έξω από την Tiffany & Co. στη Νέα Υόρκη.

ΑΠΕΝΑΝΤΙ: Ένα σκίτσο του περιπτέρου Tiffany & Co. στη Διεθνή Έκθεση του Παρισιού το 1889.

μαντιών, και το Tiffany, Young & Ellis άδραξε την ευκαιρία. Η εταιρεία κατασκεύαζε τα δικά της κοσμήματα και η δυνατότητα να πάρουν διαμάντια σε χαμηλές τιμές τούς έθεσε σε πλεονεκτική θέση. Ο κλονισμός της αριστοκρατίας «απελευθέρωσε» επίσης ορισμένα σημαντικά πετράδια –που όμοιά τους δεν είχε δει η Αμερική– και ο Τίφανι εξασφάλισε ορισμένα σημαντικά οικογενειακά κειμήλια, όπως τη συλλογή του Πρίγκιπα Εστερχάζι της Ουγγαρίας.

Το 1853, ο Γιανγκ και ο Έλις αποσύρθηκαν από την επιχείρηση, αλλά ο Τίφανι είχε ακόμη σχέδια. Βρήκε νέους συνεταιίρους και η επιχείρηση μετονομάστηκε σε Tiffany & Company. Ο Τίφανι συνέχισε να χτίζει την αυτοκρατορία του, σαρώνοντας τα πρωτοσέλιδα στο πέρασμά του. Μέχρι το 1860, η επιχείρηση είχε τη φήμη ενός εμπορικού καταστήματος για πλούσιους και διάσημους, τόσο για τα κοσμήματα όσο και για τα υψηλής ποιότητας ασημικά του. Το 1862, ο πρόεδρος Αβραάμ Λίνκολν αγόρασε ένα μαργαριταρένιο περιδέραιο και σκουλαρίκια από την Tiffany & Co. για τη σύζυγό του, Μέρι Τοντ, η οποία τα φόρεσε στην τελετή ορκωμοσίας του συζύγου της.

Το 1870 η Tiffany & Co. μετακόμισε σε ένα μεγάλο κατάστημα στη Γιούνιον Σκουέρ της Νέας Υόρκης, σηματοδοτώντας την έναρξη μιας σπουδαίας δεκαετίας για την κοσμηματοποιία, όπου ο Τίφανι θα κέρδιζε τον τίτλο του Βασιλιά των Διαμαντιών. Μία και μοναδική αγορά ήταν αυτή που έμελλε να εκτοξεύσει τον Τίφανι στη στρατόσφαιρα της υψηλής κοσμηματοποιίας – ένα εντυπωσιακό ακατέργαστο κίτρινο διαμάντι 287,42 καρατίων. Όταν κόπηκε και γυαλίστηκε, αναδύθηκε ένα πετράδι εντυπωσιακά τεραστίων διαστάσεων για κίτρινο διαμάντι εκείνης της ποιότητας. Ζύγιζε 128,54 καράτια και ονομάστηκε Διαμάντι Tiffany.

Μπορεί η αγορά αυτού του παγκοσμίως γνωστού τώρα λίθου, που βρίσκεται σε μόνιμη έκθεση στο κατάστημα της Πέμπτης Λεωφόρου στη Νέα Υόρκη, να σηματοδοτούσε τις προθέσεις του Τίφανι να κυριαρχήσει στην αγορά διαμαντιών, η πρωτοπόρα επινοήσή του όμως, οχτώ χρόνια αργότερα, αποτέλεσε το επισφράγισμα. Επιζητώντας να δοξά-

σει το κάλλος των διαμαντιών, ο Τίφανι σχεδίασε ένα δαχτυλίδι αρραβώνων το 1886 που παραμένει πολυπόθητο κλασικό κομμάτι ως σήμερα. Το Δέσιμο Tiffany σάρωσε τα υπερβολικά φορτωμένα σχέδια της εποχής με μια καθαρή, αφαιρετική βέρα και ένα δέσιμο με έξι αιχμές που ανύψωναν το διαμάντι πάνω από το δαχτυλίδι. Ο στόχος αυτού του καινοτόμου δεσίματος ήταν να επιτρέψει το φως να ρέει μέσα στον λίθο, αυξάνοντας τη λάμψη του. Το εμβληματικό σχέδιο είναι πλέον συνώνυμο με τα δαχτυλίδια αρραβώνων.

Μόλις 15 χρόνια πριν από τον θάνατό του, ο Τίφανι κατάφερε το τελικό χτύπημα. Ο απόηχος της Γαλλικής Επανάστασης, που δώρισε στον Τίφανι αφθονία σημαντικών λίθων το 1848 και την αξιοπιστία του στους κύκλους της υψηλής κοσμηματοποιίας, μαινόταν ακόμη. Το 1887, η γαλλική κυβέρνηση κατέστρωσε σχέδιο για να πουλήσει τα κοσμήματα του στέμματος της εκπεσούσας μοναρχίας της. Δήλωσε ότι μια δημοκρατία όπως η Γαλλία δεν είχε ανάγκη από «πολυτελή αντικείμενα, κενά χρησιμότητας και ηθικής αξίας». Ωστόσο, φήμες την ήθελαν να φοβάται στην πραγματικότητα μια αρπαγή της εξουσίας από τους Βουρβόνους, τους Ορλεανιστές ή τους Βοναπαρτιστές, οι οποίοι μπορεί να χρησιμοποιούσαν τα κοσμήματα για να διεκδικήσουν την εξουσία. Τον Τίφανι ελάχιστα τον ενδιέφερε η πολιτική του στάση, μα διέκρινε μια ευκαιρία σε αυτό το γεγονός. Ταξίδεψε στο Παρίσι για να παραστεί στη δημοπρασία των κοσμημάτων του γαλλικού στέμματος, στο Λούβρο, έτοιμος να κάνει προσφορές, μαζί με τους υπόλοιπους κοσμηματοποιούς, όπως τον νεαρό Φρεντερίκ Μπουσερόν, και Ορλεανιστές, μέλη της γαλλικής βασιλικής οικογένειας, οι τσέπες των οποίων αποδείχθηκαν πολύ ρηχές για να ανακτήσουν τα οικογενειακά τους κειμήλια.

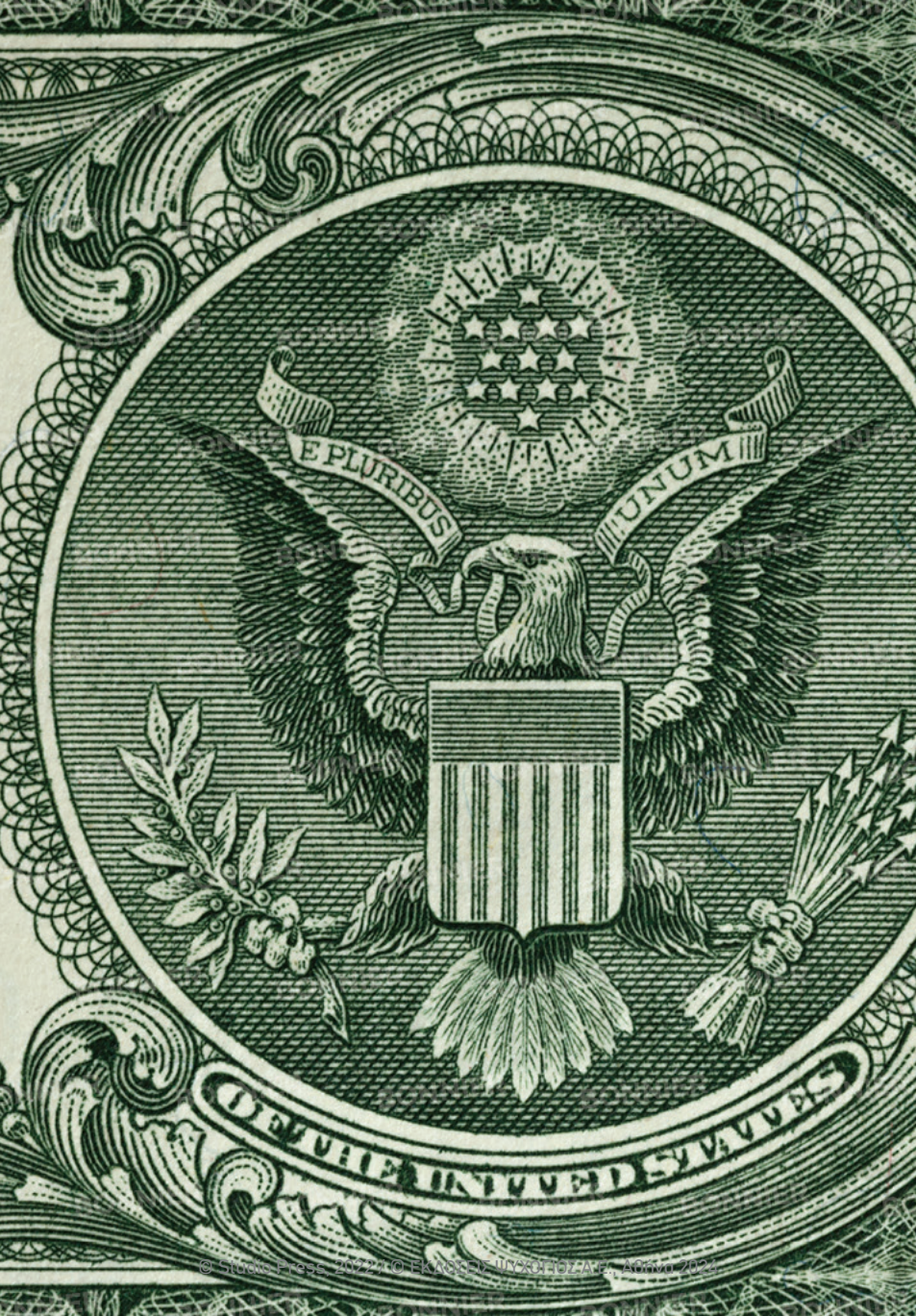
Με το τελικό χτύπημα του σφυριού, ο Τίφανι είχε στην κατοχή του σχεδόν το ένα τρίτο των κοσμημάτων του στέμματος. Τα τοποθέτησε σε ειδικά κατασκευασμένα κουτιά από κόκκινο δέρμα, όπου έφεραν τυπωμένες με χρυσό τις λέξεις *Diamants de la Couronne*, τα Διαμάντια του Στέμματος. Εντός, τυπωμένο στη μεταξωτή φόδρα στο καπάκι, έγραφε *Tiffany & Co. New York and Paris*, εξασφαλίζοντας έτσι τη θέση της Tiffany & Co.'s στα ιστορικά βιβλία ως προμηθεύτρια των βασιλικών κοσμημάτων και τη στέψη του Τίφανι ως Βασιλιά των Διαμαντιών.

ΑΡΙΣΤΕΡΑ:
Το κεντρικό
κατάστημα Tiffany &
Co. στη Νέα Υόρκη.

ΚΑΤΩ: Μια καρφίτσα
με άνθη από χρυσό,
διαμάντια
και σμάλτο,
φτιαγμένη από
την Tiffany & Co.
το 1890.

Η Μεγάλη Σφραγίδα

Στις αρχές της δεκαετίας του 1880, η Μεγάλη Σφραγίδα, ένα χαλύβδινο χαρακτηριστικό που χρησιμοποιούνταν για την επικύρωση επίσημων κρατικών έγγραφων των ΗΠΑ, άρχισε να ξεθωριάζει και να παρουσιάζει παρατυπίες στις εκτυπώσεις της. Αντιμετωπίζοντας την πίεση του κοινού και έχοντας επιφυλάξεις σχετικά με την επόμενη εκατονταετία της σφραγίδας, το Υπουργείο Εξωτερικών ξεκίνησε να αναζητά έναν νέο χαρακτήρα, καταλήγοντας στην Tiffany & Co. Αφού δέχτηκε μια αμοιβή 1.000 δολαρίων, ο Τίφани ανέθεσε στον επικεφαλής σχεδιαστή του Τζέιμς Χόρτον Γουαϊτχάουζ να δημιουργήσει τα προσχέδια. Αυτό που παρήγαγε ήταν μια ριζοσπαστική προσέγγιση προς το έργο του προκατόχου του. Πρότεινε έναν αετό με πολύ πιο έντονη όψη και λεπτομέρεια που γαντζώνει τα συμβολικά 13 βέλη, καθώς και ένα κλαδί ελιάς με 13 ελιές και φύλλα που αντιπροσώπευαν τον αρχικό αριθμό των ΗΠΑ. Η σφραγίδα του Χόρτον Γουαϊτχάουζ τέθηκε σε χρήση από το 1885. Πέρασαν 17 χρόνια ώσπου κι αυτή να πρέπει να αντικατασταθεί λόγω φθοράς. Ωστόσο, το σχέδιο ήταν τόσο καλό, που ζητήθηκε από την εταιρεία Bailey Banks & Biddle από τη Φιλαδέλφεια, η οποία κέρδισε στον νέο διαγωνισμό, να «παράσχει ένα αντίγραφο» της σφραγίδας της Tiffany & Co. Το σχέδιο χρησιμοποιήθηκε επίσης για να διακοσμήσει και το αμερικανικό χαρτονόμισμα του ενός δολαρίου, το οποίο παραμένει σε κυκλοφορία μέχρι σήμερα.

ΑΠΕΝΑΝΤΙ: Το σχέδιο της σφραγίδας που δημιουργήθηκε για την Tiffany & Co. όπως φαίνεται στο χαρτονόμισμα του ενός δολαρίου.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΤΙΑ TIFFANY & CO.

Όλοι γνωρίζουν τις μικρές γαλάζιες κοσμηματοθήκες της Tiffany & Co. Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει την ιστορία του πιο διάσημου οίκου κοσμημάτων στον κόσμο, από τις απαρχές του μέχρι και σήμερα. Ξεκινώντας από ένα μικρό κατάστημα στη Νέα Υόρκη, το 1837, ο νεαρός τυχοδιώκτης Τσαρλς Λιούις Τίφανι κατάφερε να φτάσει τόσο ψηλά, ώστε στέφθηκε Βασιλιάς των Διαμαντιών.

Μια ιστορία σαν παραμύθι, για κερδισμένες και χαμένες περιουσίες, επιφανείς σχεδιαστές, την ανακάλυψη καινούριων πολύτιμων λίθων, αλλά και τη δημιουργία ορισμένων από τα πιο εμβληματικά κοσμήματα σε όλο τον κόσμο, όπως το κλασικό δαχτυλίδι αρραβώνων με το Δέσιμο Tiffany.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ: 210 28 04 300
psychogios.gr - info@psychogios.gr

ISBN 978-618-01-5742-0

9 786180 157420

ΑΝΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΚΩΔ. ΜΗΧ. ΣΗΣ: 30375